

Na osnovu člana 18 stav 6 Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu ("Službeni list RCG", broj 80/05), Ministarstvo turizma i zaštite životne sredine, donosi

PRAVILNIK O SADRŽINI ELABORATA O PROCJENI UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom bliže se propisuje sadržaj elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu.

Sadržaj elaborata procjene uticaja

Član 2

Elaborat procjene uticaja na životnu sredinu sadrži:

- 1) opšte informacije;
- 2) opis lokacije;
- 3) opis projekta;
- 4) opis razmatranih alternativa;
- 5) opis segmenata životne sredine;
- 6) opis mogućih značajnih uticaja projekta na životnu sredinu;
- 7) opis mjera predviđenih u cilju sprječavanja, smanjenja ili otklanjanja značajnog štetnog uticaja na životnu sredinu;
- 8) program praćenja uticaja na životnu sredinu;
- 9) rezime informacija iz tač. 2 do 7 ovog stava;
- 10) podatke o mogućim teškoćama na koje je naišao nosilac projekta u prikupljanju podataka i dokumentacije.

Opšte informacije

Član 3

Opšte informacije obuhvataju:

- 1) podatke o nosiocu projekta (naziv pravnog lica/preduzetnika, ime i prezime odgovornog lica, adresa, registracioni/lični broj, brojeve telefona, fax-a i e-mail adresu);
- 2) glavne podatke o projektu (pun i skraćen naziv, lokacija, adresa);
- 3) podatke o organizaciji i licima koja su učestvovala u izradi elaborata (izvod iz registra za pravno lice/preduzetnika da je registrovan/ovlašćen za projektovanje, inženjering, izradu studija i analiza; rješenje o formiranju multidisciplinarnog tima; dokaz da lica koja čine multidisciplinarni tim ispunjavaju propisane uslove).

Opis lokacije

Član 4

Podaci o lokaciji na kojoj se planira realizacija projekta odnose se na mikro-lokaciju i makro-lokaciju i obuhvataju:

- 1) kopiju plana katastarskih parcela na kojima se planira izvodjenje projekta, sa ucrtanim rasporedom objekata za koje se sprovodi postupak procjene uticaja;
- 2) podatke o potrebnoj površini zemljišta u m², za vrijeme izgradnje, sa opisom fizičkih karakteristika i kartografskim prikazom odgovarajuće razmjere, kao i o površini koja će biti obuhvaćena kada Projekat bude stavljen u funkciju;
- 3) prikaz pedoloških, geomorfoloških, geoloških i hidrogeoloških i seizmoloških karakteristika terena;
- 4) podatke o izvoristu vodosnabdijevanja (udaljenost, kapacitet, ugroženost, zone sanitarne zaštite) i osnovnih hidroloških karakteristika;
- 5) prikaz klimatskih karakteristika, sa odgovarajućim meteorološkim pokazateljima;
- 6) opis flore i faune, zaštićenih prirodnih dobara, rijetkih i ugroženih divljih biljnih i životinjskih vrsta i njihovih staništa;
- 7) pregled osnovnih karakteristika pejzaža;
- 8) pregled zaštićenih objekata i dobara kulturno-istorijske baštine;
- 9) podatke o naseljenosti, koncentraciji stanovništva i demografskim karakteristikama u odnosu na planirani projekat;
- 10) podatke o postojećim privrednim i stambenim objektima, kao i o objektima infrastrukture.

U zavisnosti od karakteristika područja, opis lokacije sadrži i podatke o drugim zaštićenim područjima, područjima predviđenim za naučna istraživanja, arheološkim nalazištima, posebno osjetljivim područjima, područjima posebne namjene i sl.

Opis projekta

Član 5

Opis projekta sadrži:

- 1) osnovne parametre koji se odnose na sagledavanje namjene i fizičkih karakteristika projekta, uključujući: prateću infrastrukturu, organizaciju proizvodnje, organizaciju transporta, broj i strukturu zaposlenih, itd.
- 2) opis prethodnih/pripremnih radova za izvodjenje projekta (površina potrebnog zemljišta; tehnologija gradjenja; organizacija unutrašnjeg transporta; primjena mehanizacije, opreme i sredstava; dinamika realizacije pojedinih faza; korišćenje vode, energije, sirovina; stvaranje otpada; emisije opasnih, štetnih, otrovnih ili neprijatnih mirisa u vazduh; povećanje buke, vibracija)
- 3) detaljan opis projekta, planiranog proizvodnog procesa i tokova proizvodnje, počev od ulaznih sirovina do finalnog proizvoda;
- 4) prikaz vrste i količine potrebne energije i energenata, vode, sirovina i drugog potrošnog materijala koji se koristi za potrebe tehnološkog procesa sa posebnim osvrtom na količine i karakteristike opasnih materija i drugo;

- 5) prikaz vrste i količine ispuštenih gasova, otpadne vode i drugih čvrstih, tečnih i gasovitih otpadnih materija, po tehnološkim cjelinama, uključujući:
  - emisije u vazduh;
  - ispuštanje u vodotoke;
  - odlaganje na zemljište;
  - buku, vibracije, toplotu;
  - zračenja (jonizujuća i nejonizujuća);
  - ostalo;
- 6) prikaz tehnologije tretiranja (prerada, reciklaža, odlaganje i sl.) svih vrsta otpadnih materija;

Ukoliko se radi o projektu koji ima ograničeno vrijeme trajanja treba predložiti način njegovog uklanjanja i dovodjenja lokacije u prvobitno stanje.

Opis razmatranih alternativa

Član 6

Opis razmatranih alternativa sadrži pregled i opis alternativa koje je nosilac projekta proučio sa obrazloženjem glavnih razloga za izbor određenog rješenja i uticajima na životnu sredinu u pogledu izbora, a odnose se na:

- 1) lokaciju ili trasu;
- 2) proizvodne procese ili tehnologiju;
- 3) metode rada u toku izvodjenja i funkcionisanja projekta;
- 4) planove lokacija i nacрте projekta;
- 5) vrstu i izbor materijala za izvodjenje projekta;
- 6) vremenski raspored za izvođenje i prestanak funkcionisanja projekta ;
- 7) datum početka i završetka izvodjenja;
- 8) veličinu lokacije ili objekta;
- 9) obim proizvodnje;
- 10) kontrolu zagađenja;
- 11) uređenje odlaganja otpada uključujući reciklažu, ponovno korišćenje i konačno odlaganje;
- 12) uređenje pristupa i saobraćajnih puteva ;
- 13) odgovornost i proceduru za upravljanje životnom sredinom;
- 14) obuke;
- 15) monitoring;
- 16) planove za vanredne prilike i
- 17) uklanjanje projekta i dovodjenje lokacije u prvobitno stanje (za privremene projekte).

Opis segmenata životne sredine

Član 7

Opis segmenata životne sredine obuhvata informacije i podatke o postojećem stanju svih segmenata životne sredine na koje će planirani projekat imati najveći uticaj, a odnose se naročito na:

- 1) stanovništvo (naseljenost i koncentracija);

- 2) floru i faunu (podatke o rijetkim i zaštićenim vrstama);
- 3) zemljište (kvalitet zemljišta, geološke i geomorfološke karakteristike);
- 4) vodu (kvalitet vodnih resursa sa posebnim osvrtom na ispuste otpadnih voda);
- 5) kvalitet vazduha;
- 6) pejzaž i topografiju;
- 7) klimatske činioce;
- 8) izgradjenost prostora lokacije i njenu okolinu;
- 9) nepokretna kulturna dobra i zaštićena prirodna dobra i
- 10) međusobni odnos navedenih činilaca.

Opis mogućih značajnih uticaja

Član 8

Opis mogućih značajnih uticaja predloženog projekta na životnu sredinu sadrži kvalitativni i kvantitativni prikaz mogućih promjena u životnoj sredini za vrijeme izvođenja projekta, u toku redovnog rada i za slučaj udesa (akcidenta), kao i procjenu da li su promjene privremenog ili trajnog karaktera.

Opis iz stava 1 ovog člana obuhvata naročito:

- 1) kvalitet vazduha
  - a) nivo i koncentracija emisija zagađujućih materija u vazduh i uporedjenje sa pokazateljima koji su propisani normativima i standardima,
  - b) meteorološke parametre i klimatske karakteristike,
  - c) mogućnost uticaja na prekogranično zagađivanje vazduha;
- 2) kvalitet voda
  - a) uticaj zagađujućih materija na kvalitet površinskih i podzemnih voda i uporedjenje sa pokazateljima koji su propisani normativima i standardima,
  - b) mogućnost uticaja na prekogranično zagađivanje voda;
- 3) zemljište
  - a) fizički uticaj (promjena lokalne topografije, erozija tla, klizanje zemljišta i slično),
  - b) uticaj emisije zagađujućih materija na lokaciji planiranog projekta i na okolno zemljište i uporedjenje sa pokazateljima koji su propisani normativima i standardima,
  - c) uticaj na korišćenje zemljišta i prirodnih bogastava,
  - d) količina i kvalitet izgubljenog poljoprivrednog zemljišta,
  - e) blokiranje mineralnih bogastava,
  - f) odlaganje otpada;
- 4) lokalno stanovništva
  - a) promjene u broju i strukturi stanovništva i u vezi sa tim mogući uticaji na životnu sredinu (naseljenost, koncentracija i migracije),
  - b) vizuelni uticaji,
  - c) uticaji emisije zagađujućih materija, buke, vibracija, toplote i svih vidova zračenja na zdravlje ljudi;
- 5) ekosisteme i geologiju
  - a) gubitak i oštećenje biljnih i životinjskih vrsta i njihovih staništa,

- b) gubitak i oštećenje geoloških, paleontoloških i geomorfoloških osobina;
- 6) namjenu i korišćenje površina
  - a) izgrađene i neizgrađene površine,
  - b) upotrebu poljoprivrednog zemljišta i sl;
- 7) komunalnu infrastrukturu
  - a) saobraćaj,
  - b) vodosnadbijevanje,
  - c) energetiku,
  - d) odvođenje otpadnih voda,
  - e) stvaranje otpada i slično;
- 8) zaštićena prirodna i kulturna dobra i njihovu okolinu;
- 9) karakteristike pejzaža i sl.

Opis mjera za sprječavanje, smanjenje ili otklanjanje štetnih uticaja

Član 9

Mjere koje će se preduzeti u cilju sprječavanja, smanjenje ili otklanjanje značajnih štetnih uticaja na sve segmente životne sredine, u toku izvođenja projekta, redovnim uslovima funkcionisanja i u slučaju mogućih havarija, uključuju:

- 1) mjere predviđene zakonom i drugim propisima, normativima i standardima i rokove za njihovo sprovođenje;
- 2) mjere koje će se preduzeti u slučaju udesa (akcidenta);
- 3) planove i tehnička rješenja zaštite životne sredine (reciklaža, tretman i dispozicija otpadnih materija, rekultivacija, sanacija i drugo);
- 4) druge mjere koje mogu uticati na sprječavanje ili smanjenje štetnih uticaja na životnu sredinu.

Mjere iz stava 1 tačka 2 ovog člana koje se odnose na procjenu opasnosti od udesa (akcidenta) sadrže i prikaz opasnih materija, njihovih količina i karakteristika.

Program praćenja uticaja na životnu sredinu

Član 10

Program praćenja uticaja na životnu sredinu sadrži:

- 1) prikaz stanja životne sredine prije puštanja projekta u rad ili započinjanja aktivnosti na lokacijama na kojima se očekuje uticaj na životnu sredinu;
- 2) parametre na osnovu kojih se mogu utvrditi štetni uticaji na životnu sredinu;
- 3) mjesta, način i učestalost mjerenja utvrđenih parametara;
- 4) sadržaj i dinamiku dostavljanja izvještaja o izvršenim mjerenjima;
- 5) obavezu obavještanja javnosti o rezultatima izvršenog mjerenja.

Rezime informacija

Član 11

U ovom dijelu je potrebno dati rezime cjelokupnog Elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu na način razumljiv korisnicima sa osnovnim tehničkim obrazovanjem.

Podaci o mogućim teškoćama

Član 12

Podaci o mogućim teškoćama na koje je naišao nosilac projekta u prikupljanju podataka i dokumentacije sadrže detaljan osvrt na nepostojanje odgovarajućih rješenja za zaštitu životne sredine (nedostatak naučnih, tehnoloških, zakonodavnih i drugih rješenja) ili nemogućnosti da se pribave određeni podaci, informacije i slično.

Prestanak važenja propisa

Član 13

Danom početka primjene ovog pravilnika prestaje da važi Uputstvo o sadržaju elaborata procjene uticaja zahvata na životnu sredinu ("Službeni list RCG", broj 21/97).

Stupanje na snagu

Član 14

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", a primjenjivaće se od 1. januara 2008. godine.

Broj: 01-3892/1
Podgorica, 17. decembar 2007.godine

MINISTAR
Predrag Nenezić